ČISTÁ ENERGIE ZÍTŘKA

@INFO | 5/24 | elektronický zpravodaj Skupiny ČEZ pro region Jaderné elektrárny Temelín

V Temelíně začali s modernizací řízení důležitých bezpečnostních systémů

Nový systém bude řídit důležitou část dieselgenerátorů, které slouží jako klíčový záložní zdroj elektřiny pro bezpečnostní systémy elektrárny. Aktuálně modernizací budicího systému prošel první dieselgenerátor. Ještě letos chce ČEZ v Jaderné elektrárně Temelín dokončit úpravu na polovině z osmi. Kompletně chce mít investici za 17 milionů korun ČEZ hotovou příští rok. Podle energetiků jsou podobné investice důležité pro zajištění minimálně šedesátiletého provozu jihočeské elektrárny.

Výměna vnitřních prvků řídicích skříní a instalace zcela nového softwaru. Tak probíhá modernizace řídicího systému buzení dieselgenerátorů. Úpravu zatím energetici mají hotovou na jednom ze tří dieselgenerátorů prvního bloku. „Ještě letos za provozu upravíme jeden ze dvou dieselgenerátorů společných pro oba bloky a další dva máme v plánu zmodernizovat během odstávky druhého bloku. Důvodem je dlouhodobá udržovatelnost systému a dostupnost náhradních dílů," uvedl Jan Kruml, ředitel Jaderné elektrárny Temelín.

Dieselgenerátory představují důležité zálohy pro elektrické napájení bezpečnostních systémů. Proto jich v Temelíně mají hned deset. Většina z nich je umístěna v seizmicky odolných budovách. Jejich odolnost je stejná jako odolnost budovy, která chrání reaktor. To znamená, že zvládnou nejméně 100krát větší zemětřesení, než jaké bylo v okolí elektrárny kdy zaznamenáno. V provozu jsou pouze několik hodin v roce, i tak ale elektrárna jejich stav velmi pečlivě hlídá. Do jejich údržby ČEZ ročně investuje nižší jednotky miliónů korun.

Pracím na důležitém bezpečnostním systému předcházelo náročné rok trvající licenční řízení u Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. Vlastní záměna systému zabrala odborníkům z firmy ZAT necelý týden. „Je to jeden z příkladů modernizací pro zajištění minimálně šedesátiletého provozu. V tomto případě šlo také o klíčový bezpečnostní systém, jedná se tedy i o změnu povolovanou jaderným dozorem," konstatoval Bohdan Zronek, člen představenstva ČEZ a ředitel divize jaderná energetika.

Kontaktní údaje na @INFO: Petr Šuleř, telefon: 381 102 076, e-mail: petr.suler@cez.cz | Marek Sviták, telefon: 381 102 328, e-mail: marek.svitak@cez.cz

Výroba elektřiny v JE Temelín

Bilance výroby k 30. dubnu 2024

0,903 miliardy kWh — Vyrobeno elektřiny v dubnu

5,398 miliardy kWh — Vyrobeno elektřiny v roce 2024

308,759 miliardy kWh — Vyrobeno elektřiny od zahájení provozu v prosinci 2000

V Temelíně soutěžili o kuklu a novou svářečku

Zvýšit zájem mladých lidí o svářečské obory chce unikátní svářečská soutěž pro středoškoláky z celé republiky. V Jaderné elektrárně Temelín své dovednosti ve specifickém oboru porovnalo 27 učňů. Podle energetiků mají takto vyučení lidé velkou šanci u nich najít uplatnění.

Ve dvou kategoriích soutěžili mladí svářeči v Jaderné elektrárně Temelín. Jejich úkolem bylo svařit dva plechy pod úhlem devadesát, respektive 180 stupňů. V každé kategorii svar prováděli jinou metodou. „Jde o základní metody svařování. Všichni soutěžící prokázali velmi dobré dovednosti, výsledky se lišily většinou pouze v detailech," uvedl Zdeněk Čančura, ředitel útvaru Řízení kvality jaderných elektráren ČEZ.

Soutěžící měli na dva svary o délce dvacet centimetrů devadesát minut. Finalisté pak na provedení technicky náročnějšího svaru dostali rovnou hodinu. Porota složená ze zástupců ČEZ, SOŠ a SOU Hněvkovice a z Českého svářečského ústavu pak hodnotila provedení svaru. „Všímali jsme si množství navařeného materiálu, jestli je svar rovnoměrný, zda neobsahuje vady nebo pod jakým úhlem soutěžící oba kusy plechu svařili," doplnil Zdeněk Čančura.

Jedním ze soutěžících byl Lukáš Vozábal ze SOŠ a SOU Hněvkovice. Aktuálně je v závěrečném ročníku oboru opravář zemědělských strojů. „Po dokončení bych chtěl pokračovat ve studiu oboru Svářeč a potrubář v jaderné energetice. Svařování mě baví a studium mě posune dál. Rozhodně se to do života bude hodit," uvedl osmnáctiletý učeň.

Poslední dobou ČEZ a jeho dodavatelé avizují zvýšený zájem o vyučené svářeče. I proto loni v září Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Hněvkovice ve spolupráci s ČEZ jako první v České republice otevřeli nový obor Svářeč a potrubář v jaderné energetice. „Temelín i Dukovany chceme provozovat minimálně 60 let a kromě údržby řešíme řadu dalších projektů včetně předpokládané výstavby nových zdrojů. A cíleně zaměřené obory nebo podobné soutěže jsou cestou, jak vytvořená místa dlouhodobě pokrývat kvalifikovanými lidmi," uvedl Bohdan Zronek, člen představenstva ČEZ a ředitel divize jaderná energetika.

Na svařování se po celé zemi zaměřuje přibližně sedm desítek škol a odborných učilišť.

Přivítali jsme nové sokolí mládě. Celkově už páté

Radostnou událost zaznamenali v Jaderné elektrárně Temelín. Na druhé nejvyšší stavbě v elektrárně, stometrovém ventilačním komíně, se vylíhlo mládě sokola stěhovavého. Sokolímu páru, který v jihočeské elektrárně hnízdí od roku 2020, se to povedlo třetí rok po sobě. Zdravotní stav mladého sokola zkontroloval zkušený ornitolog, který mládě rovnou také okroužkoval. Na záchraně vysoce ohroženého druhu sokola stěhovavého spolupracuje Skupina ČEZ s ornitology už od roku 2011.

„Jde o samečka starého přibližně měsíc. Byl už hodně vyspělý, kdybychom akci uspořádali o dva až tři dny později, tak už bychom ho asi nechytili. Takto se nám ho podařilo v budce bezpečně odchytit a okroužkovat," konstatoval krátce po kontrole Václav Beran, výzkumný pracovník ALKA Wildlife, o. p. s., jinak také zoolog a kurátor sbírky Muzea města Ústí nad Labem.

Pod dohledem sokolí mámy nasadil ornitolog mláděti kroužky na obě nohy. „Sokoly to nebolí, je to, jako když si nasazujete prstýnek. První kroužek se kontroluje při odchytu a značí, že jde o sokola z České republiky. Druhý pak umožňuje kontrolu na dálku pomocí dalekohledu," upřesnil Václav Beran.

V budce na stometrovém ventilačním komíně elektrárny Temelín se mláďata zdrží přibližně měsíc a půl. Pak své rodné hnízdo opustí. „První dva roky bývají sokoli hodně bouřliví, různě se potulují, uletí třeba i stovky kilometrů. Narazit na ně mohou kolegové v podstatě kdekoli v Evropě. Hnízdit začínají kolem třetího roku života," vysvětluje Beran.

Sokoli pro elektrárnu nepředstavují žádný problém. Budka je instalována na ochozu ventilačního komína z budovy pomocných provozů, energetici tak pouze využili prostor, který slouží pro případné pochůzky.

Temelínskému páru se mládě vylíhlo třetí rok po sobě. Předloni pár přivedl na svět tři samičky – Valerii, Evženii a Alexandru, loni to byla Laura. I tentokrát temelínští malého sokola pojmenovali „Je to už taková naše tradice. Tentokrát máme prvního kluka, dostal jméno Emil. Máme radost z toho, že se sokolům u nás daří, jde už o páté mládě, které se u nás vylíhlo," poznamenal Jan Kruml, ředitel Jaderné elektrárny Temelín.

Dalších sokolích přírůstků se temelínští mohou dočkat za rok, protože podle ornitologů sokolí páry na jednom místě zůstávají i patnáct let.

„Sokolí farma" Skupiny ČEZ

Skupina ČEZ patří mezi průkopníky ochrany sokola stěhovavého v průmyslových lokalitách. Energetická společnost byla vůbec první v České republice, kdo začal s ornitology spolupracovat na umístění hliníkových sokolích budek na výškových elektrárenských či teplárenských stavbách. Stalo se tak v roce 2011, kdy byla první budka umístěna na ochozu chladicí věže v Elektrárně Tušimice. Ornitologové z Alka Wildlife mají podporu vedení společnosti od samého začátku projektu, který se během dvanácti let dostal z pokusné fáze až na úroveň jakési stabilní „sokolí farmy". Výroba a instalace budek přitom probíhá v režii ČEZ. Ornitologům je pak umožněn vstup do provozů za účelem monitoringu sokola stěhovavého, včetně umístění fotopastí a kroužkování narozených mláďat. V době zahnízdění jsou utlumeny i veškeré aktivity spojené s výškovými stavbami s budkami. Výjimka by pouze nastala v případě, kdyby byly nějakým způsobem ohroženy bezpečnost a zdraví zaměstnanců či vlastní provoz elektráren a tepláren. Na případný nákup fotopastí, speciální optiky, cestovní náklady a podobně přispívá Nadace ČEZ v rámci grantu Podpora regionů. V období let 2015 – 2023 se jednalo o celkem 1 808 000 korun. Od roku 2011 se do světa rozletělo ze staveb ČEZ již 163 sokolích mláďat. V současné době již evidují ornitologové více než 130 sokolích párů v celé ČR, z toho 11 na výškových stavbách Skupiny ČEZ.

Rybáři se u Čekánku po osmnácté utkali o Nákeřského kapra a ČEZ rybu

Sedmatřicet rybářů a rybářek, z toho 15 dětí, obsadilo v sobotu 11. května břehy návesního rybníku Čekánek v Nákří na Českobudějovicku. Po roce se zde totiž znovu bojovalo o ČEZ rybu a Nákeřského kapra. Tradiční obecní soutěž v rybolovu, podporované Skupinou ČEZ v rámci programu Oranžového roku v okolí Jaderné elektrárny Temelín, dosáhla své plnoletosti. Její letošní ročník byl totiž osmnáctým v řadě.

„Čekánek je takzvaný nebeský rybník, tedy bez přítoku, a své jméno získal právě podle toho, že čeká na vodu," uvedl starosta Nákří Miloslav Jodl.

Nákeřské rybářské klání má svá originální pevná pravidla. ČEZ ryba je speciální cenou, kterou získá ten, kdo uloví první exemplář o minimální délce 15 centimetrů. Tato cena je vypsána společně jak pro kategorii dětí do 15 let, tak pro dospělé. „Hlavní cenu, putovní pohár starosty Nákeřského kapra, pak získá rybář, který uloví nejdelší rybu. V obou kategoriích se následně hodnotí nejvíce nachytaných ryb dle součtu jejich délky," doplnil Jodl.

„Soutěž o Nákeřského kapra a ČEZ kapra, kterou pořádáme už od počátku s podporovou temelínské elektrárny, rozhodně patří k nejoblíbenějším akcím obce. Příspěvek od elektrárny nám navíc umožňuje vítězům věnovat kromě medailí a pohárů také slušné věcné odměny v podobě prutů, podběráků a dalších rybářských potřeb a náčiní," dodal starosta.

První návnady šplouchly o hladinu Čekánku společně s údery zvonů na farním kostele Sv. Petra a Pavla, oznamujících osmou hodinu ranní. Po zhruba třech minutách už byl znám nový držitel titulu ČEZ ryba. Cenu určenou pro kategorii dětí získal za prvního chycenou rybu, kapra dlouhého 41 centimetrů, devítiletý Matyáš Pfeffer. „Tato akce je klasickým příkladem toho, jak se dá díky dlouhodobému partnerství s elektrárnou vytvořit nová oblíbená tradice. Soutěž o ČEZ kapra má dnes stejně velký ohlas jako třeba masopust," doplnil starosta. Na nedalekém ohništi se pekly kapří řízky, rozlévaly nápoje. Soutěži přihlížela asi padesátka diváků.

Počet zaměstnanců ČEZ s místem práce v elektrárně Temelín k 31. březnu 2024

1 452 Zaměstnanců celkem

189 Z toho žen

INFOCENTRUM JE TEMELÍN

Telefon:
381 102 639

E-mail:
infocentrum.ete@cez.cz

Více informací na
www.cez.cz/temelin